

Î N C H E I E R E

04 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de reprezentantul Asociației obștești Centrul de Informații „Genderdoc-M”, avocatul Doina Ioana Străisteanu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația obștească Centrul de Informații „Genderdoc-M” împotriva Întreprinderii cu capital străin „Pro Digital” societate cu răspundere limitată cu privire la recunoașterea ca fiind responsabilă de instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa sa, obligarea publicării scuzelor publice și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 04 iulie 2014, Asociația obștească Centrul de Informații „Genderdoc-M” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Pro Digital” SRL cu privire la recunoașterea ca fiind responsabilă de instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa sa, obligarea publicării scuzelor publice și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, la data de 13 mai 2014, pîrîta a publicat pe site-ul <http://protv.md> știrea cu titlul „Gay-ii din Moldova țin în secret locul paradei. Ce spun despre victoria Conchitei Wurst la Eurovision”.

Susține că, la finalul acestui articol a oferit vizitatorilor platformă pentru comentarii și exprimare de opinii, sub anonimat sau pseudonim.

Afirmă că, anterior, în adresa pîrîtei au fost expediate scrisori, în care a fost accentuată necesitatea de a modera comentariile plasate pe paginile sale de internet, deoarece comentariile și declarațiile plasate sub protecția anonimatului și a pseudonimului incită la ură socială, umilesc și defăimează membrii comunității LGTB, nu contribuie la un dialog civilizat, însă pîrîta a refuzat orice dialog și a continuat să plaseze știri despre „gay-ii din Moldova”, incitînd persoanele la comentarii de ură.

Invocă că, declarațiile intolerante ale pîrîtei în textul știrii, prin care incită vizitatorii la discriminarea persoanelor homosexuale sau presupuse a fi

homosexuale, precum și nemoderarea comentariilor abuzive plasate sub anonimat și pseudonim cad sub incidența art. 17 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar SRL „Pro Digital” poartă răspundere exclusivă pentru instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele homosexuale.

Solicită recunoașterea pârtei responsabile de instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa reclamantei prin nemoderarea comentariilor de pe site-ul său <http://protv.md>, obligarea pârtei de a publica pe prima pagină accesată de vizitatori a site-ului său <http://protv.md> a scuzelor publice pentru reclamantă și a dispozitivului hotărârii judecătorești pe marginea acestei acțiuni, unde să le păstreze timp de 3 luni și încasarea de la pârță a sumei de 225600 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei sectorului Rîșcani municipiul Chișinău din 23 februarie 2015 s-a admis acțiunea parțial. S-a recunoscut SRL „Pro Digital” responsabilă de instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală prin nemoderarea comentariilor pe site-ul <http://protv.md>. S-a obligat SRL „Pro Digital” să aducă prin intermediul site-ului său <http://protv.md> scuze publice reclamantei pentru instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală prin nemoderarea comentariilor de pe site-ul <http://protv.md>. S-a încasat din contul SRL „Pro Digital” în beneficiul statului suma de 200 de lei, ce reprezintă taxa de stat, conform pretențiilor admise. S-a încasat din contul SRL „Pro Digital” în beneficiul Asociației obștești Centrul de Informații „Genderdoc-M” suma de 3000 de lei, ce reprezintă cheltuieli de asistență juridică. În rest s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin aplicarea Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, a Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare și a art. 10, 14 și 17 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2015 s-a respins apelul declarat de Asociația Obștească Centrul de Informații „Genderdoc-M”, s-a admis apelul declarat de SRL „Pro Digital”, s-a casat hotărârea primei instanțe în partea în care s-a admis acțiunea parțial și s-a dispus recunoașterea SRL „Pro Digital” responsabilă de instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală prin nemoderarea comentariilor pe site-ul <http://protv.md> și obligarea SRL „Pro Digital” să aducă prin intermediul site-ului său <http://protv.md> scuze publice reclamantei, cât și în partea în care s-a dispus compensarea cheltuielilor de judecată și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care s-au respins capetele de cerere nominalizate ca neîntemeiate. În rest s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, atât Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, cât și Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare nu conțin prevederi, din care ar rezulta răspunderea proprietarului site-ului pentru comentariile terților, care conțin instigare la ură, violență și discriminare.

La data de 03 decembrie 2015, reprezentantul Asociației obștești Centrul de Informații „Genderdoc-M”, avocatul Doina Ioana Străisteanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea, fapt ce a dus la violarea dreptului recurenței, recunoscut de Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității și de Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, de a nu fi supusă instigării la discriminare, la violență și ură din motiv al orientării sale sexuale.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii nu poate fi stabilit cu certitudine momentul comunicării recurenteii a deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

De asemenea, completul consideră că, recursul declarat de reprezentantul Asociației obștești Centrul de Informații „Genderdoc-M”, avocatul Doina Ioana Străisteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea, fapt ce a dus la violarea dreptului recurenteii, recunoscut de Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității și de Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, de a nu fi supusă instigării la discriminare, la violență și ură din motiv al orientării sale sexuale nu pot fi reținute, deoarece în speță au fost aplicate elocvent normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul Asociației obștești Centrul de Informații „Genderdoc-M”, avocatul Doina Ioana Străisteanu nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul

Asociației obștești Centrul de Informații „Genderdoc-M”, avocatul Doina Ioana Străisteanu ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Asociației obștești Centrul de Informații „Genderdoc-M”, avocatul Doina Ioana Străisteanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari